

Uppföljning av Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål 2025

Hållbarhet för varje människa och för vår planet

Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål, Mål för social hållbarhet 2030 och Miljömål 2030, antogs av regionfullmäktige 2021.

Hållbarhetsmålen omfattar alla Västra Götalandsregionens nämnder och styrelser, förvaltningar och bolag.

Hållbarhetsmålen ska förstärka ett hållbart genomförande av Västra Götalandsregionens huvuduppdrag inom hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, regional utveckling och kultur.

Beslut och verksamhet ska utformas på ett sätt som beaktar ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenser i ett längre tidsperspektiv.

Datum: 2026-04-01

Dokumentnamn: Uppföljning av Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål 2025

Diarienummer: RS 2022-02667

Beslutad av: Regionstyrelsens hållbarhetsutskott

Grafisk produktion: VGR Inhouse

Foto: Unsplash (framsida), Rebecca Landmér (s. 9), Camilla Lindberg (s. 12), Paul Björkman (s. 17, 19), Martina Koch (s. 26), Maria Kvarnmarker (s. 28).

Sammanfattning

Västra Götalandsregionen (VGR) består av cirka 56 000 anställda fördelade på 2 000 arbetsplatser som tillsammans strävar efter att uppnå visionen om det goda livet. Hållbar utveckling med dess tre dimensioner – den ekonomiska, sociala och miljömässiga – utgör en ram för att nå visionen. VGR:s storlek innebär att vi tillsammans kan göra verklig skillnad och har ett stort ansvar för omställningen till en hållbar framtid.

Denna uppföljningsrapport utgår från VGR:s hållbarhetsmål och omfattar VGR som koncern. Rapporten bygger på de redogörelser som lämnats av nämnder, styrelser och bolag i samband med årsredovisningen tillsammans med resultat för ett antal hållbarhetsindikatorer. Särskilt fokus i uppföljningen är på måluppfyllnad för de politiskt antagna målen för 2025, men även utvecklingen för antagna mål för 2030 och övriga beslutade prioriteringar inom hållbarhetsmålen följs upp.

Under 2025 har flera viktiga steg tagits för ökad hållbarhet men det finns även områden som står inför stora utmaningar:

- **De generella förutsättningarna** för att nå hållbarhetsmålen har förbättrats genom ökad integrering av hållbarhet i förvaltningars och bolags ordinarie processer för beslut, budget, planering, genomförande och uppföljning samt stort engagemang för hållbarhetsfrågorna i förvaltningar och bolag.
- **Hållbarhetskrav ställs och följs upp i relevanta upphandlingar.** Inom Sveriges regioners samarbete med hållbar upphandling har framsteg gjorts genom fler harmoniserade hållbarhetskrav, regiongemensamma avtalsuppföljningar och en gemensam avvikelshantering när brister i krav efterlevnad upptäcks. Två tredjedelar av de leverantörer som Sveriges regioner granskade under 2025 lever inte upp till kraven på hållbara leveranskedjor. Bristerna rör främst avsaknad av riskanalyser och planer för att minimera negativ påverkan.
- **Inom hållbarhetsmålet God hälsa och välbefinnande** ses en positiv utveckling för arbetet med barn och ungas rättigheter. 25 prövningar och analyser av barnets bästa har genomförts som underlag vid beslut som påverkar barn och unga. Väntetiderna inom barn- och ungdomspsykiatri har kortats och 80 procent av hälso- och sjukvårdsförvaltningarna arbetar systematiskt med att identifiera och agera vid risk för suicid. Nya samverkansavtal med kommunerna stärker förutsättningarna för ett sammanhållet och jämlikt folkhälsoarbete. Följsamheten till Socialstyrelsens riktlinjer för ohälsosamma levnadsvanor ligger på 40 procent.

- **Inom hållbarhetsmålet Jämlikhet och lika rättigheter** är utvecklingen positiv för bland annat andelen i befolkningen som uppfattar att vård ges på lika villkor, könsskillnaderna har minskat men är fortfarande stora. Utmaningar finns kring systematik för att analysera och synliggöra ojämlikhet för att kunna motverka omotiverade skillnader i verksamhet och beslut. Tillgänglig och inkluderande information på VGR:s webbplatser har förbättrats, men utmaningar kvarstår för att uppfylla lagkraven på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.
- **Inom hållbarhetsmålet Tillit, trygghet och delaktighet** är utvecklingen positiv för forum och processer för delaktighet med verksamhetens målgrupp. Särskilt positiv är utvecklingen av forum för barn och ungas delaktighet och inflytande. Det systematiska arbetet med att identifiera och motverka våld i nära relationer är väl etablerat med stöd från kompetenscentrum om våld i nära relationer, obligatoriska utbildningar och rutiner.
- **Inom hållbarhetsmålet Resurseffektivt och giftfritt** har mål för 2025 om halverad energianvändning i egna fastigheter och ökad produktionskapacitet solet nåtts. Ett resultat av flerårigt arbete med väl fungerande organisation och arbetssätt kring minskad energianvändning och ekonomiska resurser kopplade till målet. Sex av 14 ombyggnadsprojekt över 10 mnkr har byggt in återbrukade produkter och antalet artiklar som förmedlas via Åter i bruk, VGR:s interna tjänst för cirkulär hantering av möbler, har ökat stadigt. Avloppsvatten från VGR:s sjukhus har analyserats för att kartlägga dess roll i framväxten av antibiotikaresistenta bakterier, analysen har använts som underlag för åtgärder framåt.
- **Inom hållbarhetsmålet Låg klimatpåverkan** har mål för 2025 om fossilfria godstransporter, flygresor i tjänst samt klimatpåverkan från sjukhusmåltider nåtts. 2025-målen om fossilfria drivmedel för personbilar, lätta lastbilar och ambulanstransporter har däremot inte nåtts. Detsamma gäller 2025-målen om resor med privat bil i tjänst och matsvinn från sjukhusmåltider. Totalt har VGR:s klimatpåverkan från direkta växthusgasutsläpp minskat, vilket till stor del är tack vare minskat fossilberoende i kollektivtrafiken och minskad energianvändning i egna fastigheter. Störst andel transporter i VGR sker inom kollektivtrafiken där 94 procent var fossilfritt, vilket är en ökning med 2 procentenheter sedan föregående år.
- **Inom hållbarhetsmålet Främjad biologisk mångfald** har mål för 2025 om 55 procent inköpta ekologiska livsmedel nåtts. Det är en tydlig ökning jämfört med föregående år tack vare måltidsplanering och riktade ekonomiska resurser till måluppfyllnad. Andel inköp av regionala livsmedel har också ökat jämfört med föregående år. Positiv utveckling ses även för arbetet med utemiljöplaner och promenadslingor vid sjukhusen för att främja hälsa och bidra till biologisk mångfald.
- **Samtliga förvaltningar och bolag har**, genom ett intensivt arbete under året, nått miljöcertifiering enligt ISO 14001 respektive miljödiplomering i enlighet med mål till 2025.

Innehåll

Sammanfattning	3
Om uppföljningsrapporten.....	6
Övergripande hållbarhet	7
Hälsa och välbefinnande.....	8
Jämlikhet och lika rättigheter	12
Tillit, trygghet och delaktighet.....	16
Resurseffektivt och giftfritt	19
Låg klimatpåverkan.....	22
Främjad biologisk mångfald	26
Miljöledningssystem	28
Klimatbokslut.....	29
Ord- och begreppslista.....	33

Om uppföljningsrapporten

VGR:s hållbarhetsmål innefattar Miljömål 2030 och Mål för social hållbarhet 2030 och antogs av regionfullmäktige 2021. Målen gäller för samtliga förvaltningar och bolag samt verksamheter som finansieras av VGR. Målen utgår från Agenda 2030 och visionen ”Det goda livet” och samlar organisationens hållbarhetsambitioner.

Hållbarhetsmålen är integrerade med mål och fokusområden i VGR:s budget för 2025, verksamhetsplanering och årsredovisning.

Om rapporten

Rapporten omfattar VGR som koncern och är en fördjupad uppföljning av hållbarhetsmålen för 2025. Uppföljningen redogör för utveckling och resultat samt beskriver insatser i förvaltningar och bolag som bidragit till genomförandet av målen. Rapporten utgör ett underlag för initiativ till åtgärder för att nå ökad måluppfyllelse och stärka VGR:s hållbarhetsarbete.

Sist i rapporten finns en ord- och begreppslista till stöd för läsaren.

Bedömning av de övergripande hållbarhetsmålen

Bedömning av de övergripande hållbarhetsmålen har gjorts på samma sätt som i VGR:s årsredovisning.

- Målet är uppnått för 2025
- Målet är delvis uppnått för 2025
- Målet är ej uppnått för 2025

Bedömning av indikatorer

I anslutning till respektive hållbarhetsmål återfinns en tabell med indikatorer. I de fall som politiskt beslutade målvärden finns för 2025 bedöms måluppfyllelsen.

- Delmålet är uppnått
- Delmålet är ej uppnått

För mål till 2030 samt när politiskt beslutade målvärden saknas görs bedömningen utifrån utvecklingen i förhållande till jämförelsevärdet för indikatorn.

- Utvecklingen går åt rätt håll
- Det går inte att se en tydlig utveckling
- Utvecklingen går åt fel håll

Mål i VGR:s budget för 2025:

- Ökad måluppfyllelse för Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål

Fokusområden:

- Minska Västra Götalandsregionens miljö- och klimatpåverkan enligt Miljömål 2030
- Öka Västra Götalandsregionens positiva påverkan på god hälsa, jämlikhet och delaktighet enligt Mål för social hållbarhet 2030

Övergripande hållbarhet

Översyn av VGR:s hållbarhetsmål

Ett förslag till aktualiserade Hållbarhetsmål 2030 samt Hållbarhetspolicy har tagits fram. I förslaget kvarstår de sex övergripande hållbarhetsmålen medan tidigare delmål har aktualitetsprövats och reviderats. Ett avsnitt om ansvarsfull styrning har lagts till som bland annat beskriver hur hållbarhetsarbetet styrs och leds samt några regionövergripande hållbarhetsområden. Arbetet leds av regionstyrelsens hållbarhetsutskott med beräknat beslut i regionfullmäktige våren 2026.

Integrering av hållbarhet i styrning och ledning

De generella förutsättningarna för att nå hållbarhetsmålen har förbättrats genom ökad integrering av hållbarhet i förvaltningars och bolags ordinarie processer för beslut, budget, planering, genomförande och uppföljning samt stort engagemang för hållbarhetsfrågorna i förvaltningar och bolag.

Vid framtagandet av Trafikförsörjningsprogram 2026–2029 Västra Götalands kollektivtrafikstrategi har VGR:s hållbarhetsmål integrerats såväl under framtagandeprocessen som i det nya styrdokumentet. Inför beslut i regionfullmäktige bifogades såväl en hållbarhetsanalys som en prövning av barnets bästa. Även i arbetet med att aktualisera Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland har integrering av hållbarhet skett.

Hållbara inköp och upphandlingar

En viktig del för att uppnå VGR:s hållbarhetsmål är att säkerställa att de varor och tjänster som upphandlas och beställs bidrar till ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Det görs genom att ställa och följa upp hållbarhetskrav i relevanta upphandlingar och säkerställa att uppförandekoden för leverantörer följs. Inom regionernas samarbete Hållbar Upphandling har framsteg gjorts, både

genom fler harmoniserade hållbarhetskrav, regiongemensamma avtalsuppföljningar och en gemensam avvikelshantering när brister i kravefterlevnad upptäcks.

VGR har, genom en reserverad upphandling som gynnar aktörer som arbetar med social eller arbetsmässig integration, tecknat avtal gällande gåvor till medarbetare. Tjänster som till exempel fönsterputsning och tapetsering kan numera väljas i stället för fysiska gåvor. Detta skapar arbetstillfällen för människor som varit utanför arbetsmarknaden under lång tid och minskar onödigt konsumtion.

Hållbarhetsutbildning

Vid årsskiftet hade över 30 000 av VGR:s medarbetare genomfört den regiongemensamma obligatoriska hållbarhetsutbildningen. 12 procent av de som genomförde utbildningen under 2025 använde en version för utbildning i grupp som också möjliggör verksamhetsanpassade dialoger.

VGR:s hållbarhetspris

Hållbarhetspriset delas ut årligen för att uppmärksamma insatser inom VGR som stärker organisationens hållbarhetsarbete.

2025 gick priset till två pristagare. Anna-Karin Wikman på Västtrafik prisades för arbetet med Aktiv involvering, ett samverkansforum för verksamhetsutveckling tillsammans med personer med funktionsnedsättning. Urologen vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset fick priset för ett förändrat arbetssätt som leder till kortare vårdköer, minskad resursanvändning och mindre obehag för patienter som behandlats för urinblåsecancer.

Hälsa och välbefinnande

- ◆ Målet bedöms som delvis uppnått för 2025. Positiv utveckling finns bland annat för kultur för barn och unga, folkhögskolornas arbete med behörighet till vidare studier samt arbete med ofrivillig ensamhet och suicid. Inom barnrättsarbetet finns ett ökat antal genomförda prövningar och analyser av barnets bästa. Utmaningar finns framför allt kring arbetet med levnadsvanor utifrån Socialstyrelsens nationella riktlinjer samt förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre.

Främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier

Hållbart barnrättsarbete

För att VGR ska följa FN:s konvention om barnets rättigheter behöver rutiner och systematik för att omsätta rättigheterna i praktiken integreras i verksamheterna. Som stöd finns VGR:s barnrättsmodell som handlar om att höja kunskapen, skapa strukturer och agera i vardagen. Viktiga komponenter i det systematiska barnrättsarbetet är kompetens, barnrättsombud, prövning och analys av barnets bästa (barnkonsekvensanalys) inför åtgärder och beslut samt att säkerställa barn och ungas rätt till delaktighet.

64 procent av VGR:s förvaltningar och bolag har barnrättsombud. Under året har kompetenshöjning i modellen BRA-samtal, Barns rätt som anhöriga, kring att prata med barn genomförts.

25 prövningar och analyser av barnets bästa har genomförts. Ett exempel är Regionhälsan/ Ungdomsmottagningarna som inför införandet av en chattfunktion samarbetat med en dialoggrupp för ungdomar. Resultatet visade värdet av både digitala och fysiska alternativ, samt att det finns risk för att en chatt inte är tillgänglig för alla.

Fullföljda studier

Fullföljda studier är en av fyra kraftsamlingar i den regionala utvecklingsstrategin. VGR finansierar fyra delregionala kunskapsnoder och ger via sociala investeringar stöd till tidiga

insatser som syftar till att barn och unga ska fullfölja sina studier. Under 2025 har sex investeringar varit aktiva och två nya startat. Ett nytt ramverk gör det nu möjligt för nya aktörer, exempelvis civilsamhällsorganisationer, att söka medel.

Naturbruksgymnasierna arbetar förebyggande med bland annat mentorer, elevhälsa och läxhjälp. Andelen elever som går ut med gymnasieexamen har dock minskat. Utmaningarna finns främst kring de gymnasiegemensamma ämnena matematik, svenska och engelska. Folkhögskolornas allmänna kurser ger behörighet till vidare studier. VGR:s folkhögskolor har en hög andel allmän kurs jämfört med statsbidragskravet. Under 2025 uppnådde 680 deltagare behörighet till vidare studier vilket är samma antal som 2024.

Kulturförvaltningen har under året arbetat med läsfrämjande insatser för barn och unga.

Kultur för barn och unga

Samtliga förvaltningar och bolag med kulturinriktning uppger att de arbetar systematiskt med jämlikt erbjudande av kultur för barn och unga.

Ett exempel är "Operan i skolan" där skolklasser följt en föreställning under tre möten med GöteborgsOperans teaterpedagog. Totalt har cirka 500 elever och pedagoger deltagit inom ramen för Operan i skolan. Göteborgs Symfoniker är verksamma i områden med socioekonomiska utmaningar för att väcka intresset för klassisk musik hos barn och unga.

Främja hälsosamt åldrande och ofrivillig ensamhet

Att delta i sociala sammanhang, känna trygghet i offentliga miljöer och att ha sunda levnadsvanor är viktigt för hälsan. 63 procent av VGR:s förvaltningar och bolag uppger att de arbetar, helt eller delvis, systematiskt med förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre. 32 procent av förvaltningarna uppger att de genomfört insatser som syftar till att minska ofrivillig ensamhet.

Ett exempel är folkhögskolor som bjuder in till Seniorfredagar med föreläsningar och sopplunch/fika för social samvaro för att skapa mötesplatser för äldre.

Främja psykisk hälsa och suicidprevention

Beredningen för psykisk hälsa har under året påbörjat arbetet med att ta fram förslag på strategisk inriktning för VGR samt en regional handlingsplan utifrån den nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention som fastställdes av regeringen i januari 2025.

Barn och ungas psykiska hälsa

Andelen som har väntat 30 dagar eller kortare

till första besök, utredning och behandling inom barn- och ungdomspsykiatri var 35 procent att jämföra med 39 procent 2024. Antalet barn och unga med psykisk ohälsa som tas omhand av vårdcentraler med Ungas psykiska hälsa-uppdrag (UPH) och inom barn- och ungdomspsykiatri har ökat. Samtidigt kvarstår behov av ytterligare åtgärder för att minska antalet väntande, särskilt till behandlande insatser. Flera sjukhusförvaltningar har i samverkan med primärvården arbetat för att säkerställa att vården bedrivs på rätt vårdnivå. Dessutom pågår arbete genom småbarnsteam inom samtliga sjukhusförvaltningar för att tidigt upptäcka behov av insatser och sätta in dem i tid.

Regionfullmäktige beslutade under 2025 att införa vårdval för barn- och ungdomspsykiatri.

Suicidprevention

80 procent av hälso- och sjukvårdsförvaltningarna uppger att de arbetar systematiskt med att identifiera och agera vid risk för suicid. Det systematiska arbetet innebär bland annat att de har suicidriskplaner, suicidriskombud och genomför utbildningar.

Ett exempel är NU-sjukvården som har rutiner och riktlinjer samt ett lokalt processteam som arbetar med utbildning och kunskaps-spridning. Enheterna inom NU-sjukvården har suicidombud och arbetar strukturerat med händelseanalyser vid suicid för att lära och förbättra arbetet.

Främja goda levnadsvanor och hållbart arbetsliv

Folkhälsoarbete i samverkan

VGR:s långsiktiga inriktning för folkhälsoarbetet beskrivs i Plan för regionövergripande folkhälsoarbete 2024–2028. Under 2025 har de delregionala nämnderna tecknat nya likalydande folkhälsoavtal med samtliga kommuner. Ambitionen är att de nya avtalen ska skapa förutsättningar för ett mer sammanhållet, långsiktigt och jämlikt folkhälsoarbete i Västra Götaland.

Nya folkhälsoavtal skapar förutsättningar för ett mer sammanhållet, långsiktigt och jämlikt folkhälsoarbete i VGR

Kulturnämnden ansvarar för organisations- och verksamhetsstöd till det civila samhällets aktörer. Stödet riktas till främjande och förebyggande arbete som bidrar till förbättrade och mer jämlika livsvillkor och levnadsvanor. Under året fördelades verksamhetsstöd folkhälsa för 2026–2028 till nio organisationer, bland annat till stöd för unga tjejjers psykiska hälsa, volontärverksamhet för att motverka ofrivillig ensamhet och verksamhet för att minska riskbruk av alkohol.

Organisations- och verksamhetsstöd inom mänskliga rättigheter bidrar till folkhälsan inom områdena barnrätt, funktionsrätt och hbtqi-området.

Hälsofrämjande och förebyggande hälso- och sjukvård

40 procent av hälso- och sjukvårdsförvaltningarna uppger att de arbetar systematiskt utifrån Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor, 50 procent uppger att de delvis arbetar enligt riktlinjerna.

Centrum för fysisk aktivitet har tagit fram ett nytt digitalt stödprogram för fysisk aktivitet på recept (FaR). Programmet syftar till att öka följsamheten och finns tillgängligt via 1177. Antal förskrivna och uppföljda FaR inom primärvården och specialistvården var 258 000, en ökning jämfört med 2024 då 252 000 FaR skrevs ut.

Ett exempel på hur verksamheterna arbetar för att stärka det hälsofrämjande och förebyggande perspektivet är att all behandlande personal inom Habilitering och Hälsa har genomgått webbutbildningen Levnadsvanor. Nyanställda får denna utbildning i sin introduktion under det första året. Stödmaterialen Rörelsenyckeln används i samtal med barn och unga som är patienter för att inspirera till ökad fysisk aktivitet.

Hållbart arbetsliv

VGR ska arbeta aktivt för ett hållbart arbetsliv genom hälsofrämjande insatser, säker arbetsmiljö och balans mellan arbete och fritid. Under 2025 var sjukfrånvaron 6,8 procent, vilket är lägre än året innan. Kvinnor har högre sjukfrånvaro än män. Insatser har genomförts för att öka arbetsglädje, motverka diskriminering och skapa mer inkluderande miljöer. Det har även gjorts hälsofrämjande insatser kring levnadsvanor, stöd vid sjukskrivning och fysisk aktivitet.

Tabell 1. Indikatorer och resultat inom målet hälsa och välbefinnande.

Indikatorer	Jämförelsevärde (år)	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad utveckling	Utveckling
Andel förvaltningar och bolag som har ombud för barnets rättigheter	64 % (2022)	64 %	64 %	Öka	
Antal genomförda prövningar och analyser av barnets bästa (barnkonsekvensanalys) i förvaltningar och bolag	13 (2022)	13	25	Öka	
Förvaltningar och bolag med kulturinriktning som arbetar systematiskt med jämlikt erbjudande av kultur för barn och unga	80 % (2022)	100 %	100 %	Öka	
Antal deltagare i folkhögskolekurser som uppnått behörighet till vidare studier	Utgångsvärde 660 (2020)	680	680 (RF-målvärde 680)	Öka	
Andel förvaltningar och bolag som arbetar systematiskt med förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre	Helt: 47 % (2023) Delvis: 27 % (2023)	Helt: 41 % Delvis: 35 %	Helt: 26 % Delvis: 37 %	Öka	
Andel förvaltningar och bolag som genomfört insatser som syftar till att minska ofrivillig ensamhet	13 % (2022)	29 %	32 %	Öka	
Andel som har väntat 30 dagar eller kortare totalt till första besök, utredning och behandling inom barn- och ungdomspsykiatri (exkl. PVV Patientvald väntan och MOV Medicinskt orsakad väntan)	36 % (2022)	39 % Flickor: 38 % Pojkar: 39 %	35 % Flickor: 35 % Pojkar: 35 %	Öka	
Andel hälso- och sjukvårdsförvaltningar som arbetar systematiskt med att identifiera och agera vid risk för suicid	Helt: 70 % (2023) Delvis: 20 % (2023)	Helt: 78 % Delvis: 11 %	Helt: 80 % Delvis: 0 %	Öka	
Andel hälso- och sjukvårdsförvaltningar som arbetar systematiskt utifrån Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor	Helt: 50 % (2023) Delvis: 50 % (2023)	Helt: 56 % Delvis: 33 %	Helt: 40 % Delvis: 50 %	Öka	
Hållbart medarbetar-engagemang – index för motivation, ledarskap och styrning	78 % (2022)	78 % Kv: 79 % M: 77 % Annat: 64 %	Ingen medarbetarundersökning 2025	Öka	

Förklaring av förkortningar: Kv = Kvinnor, M = Män.

Jämlikhet och lika rättigheter

- ◆ Målet bedöms som delvis uppnått för 2025. Positiv utveckling finns för andel i befolkningen som uppfattar att vård ges på lika villkor, könsskillnaderna har minskat men är fortfarande stora. Utvecklingen har också varit positiv för andel hälso- och sjukvårdsförvaltningar som har rutiner för användning av tolk inklusive att inte använda barn för tolkning. Utmaningar finns framför allt kring kunskapsinsatser, jämlikhetsanalyser, aktiva åtgärder mot diskriminering samt tillgängliga webbplatser.

Främja kunskap om jämlikhet och lika rättigheter

Kunskap om jämlikhet och lika rättigheter behövs för att kunna följa lagar och konventioner, stärka rättigheterna för varje människa och för att arbeta mer resurseffektivt.

Kompetensutveckling ska säkerställa att varje medarbetare har relevanta och uppdaterade kunskaper.

77 procent av VGR:s förvaltningar och bolag uppger att de arbetar helt eller delvis systematiskt med kunskapshöjande insatser om jämlikhet och/eller mänskliga rättigheter.

VGR:s hållbarhetsutbildning ”Hållbarhet – för varje människa och för vår planet” har under 2025 varit obligatorisk för alla medarbetare,

chefer och förtroendevalda. För chefer tillkom även obligatoriska utbildningar om oegentligheter och arbetsmiljö. Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården skulle dessutom genomföra en basutbildning om våld i nära relationer. Utöver dessa erbjuds bland annat utbildningar kring barnkonventionen, bemötande av personer med funktionsnedsättning, diskriminering på arbetsplatsen och jämställdhet. Under 2025 färdigställdes en digital utbildning om nationella minoriteter som under året testades och kvalitetssäkrades av förtroendevalda och tjänstepersoner.

Identifiera och analysera orättfärdiga skillnader

86 procent av VGR:s förvaltningar och bolag arbetar helt eller delvis systematiskt med att

identifiera och analysera verksamheternas målgrupp utifrån ett jämlikhetsperspektiv. Det görs bland annat genom att utgå från statistik och underlag för att identifiera och synliggöra omotiverade skillnader mellan olika socio-ekonomiska grupper, geografiskt eller utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Prövning och analys av barnets bästa är en särskild analysmetod för att följa barnkonventionen inför beslut och åtgärder när barn och unga berörs.

En kartläggning har genomförts av könsskillnader vad gäller väntetider vid specialistsjukvård. Vid en sammanvägning av samtliga väntetider är könsskillnaderna små. Inom enskilda områden, som till exempel barn- och ungdomskirurgisk vård och plastikkirurgisk vård, finns dock tydliga skillnader. Vid barn- och ungdomskirurgisk vård fick flickor/kvinnor vänta längre medan pojkar/män fick vänta längre vid plastikkirurgisk vård.

Främja tillgänglig och inkluderande verksamhet

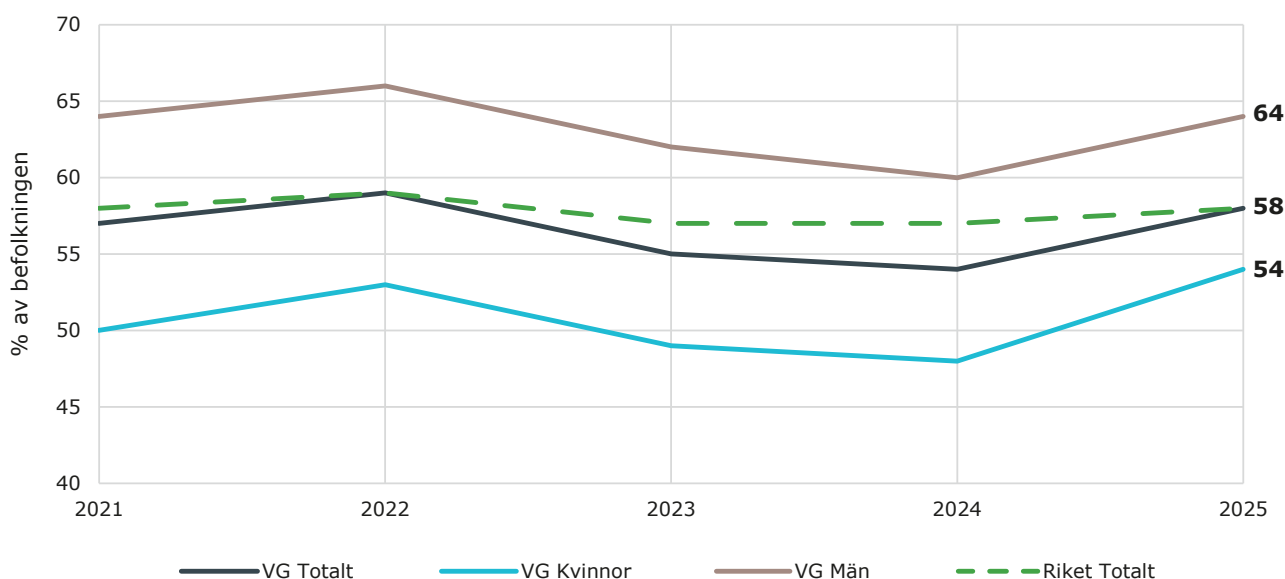
Alla människor oavsett förutsättningar ska kunna ta del av VGR:s verksamhet och information på jämlika villkor och VGR ska vara en arbetsgivare fri från diskriminering.

Tillgängligt och inkluderande bemötande

58 procent av invånarna i Västra Götaland upplever att vård ges på lika villkor oavsett ålder, kön, födelseland eller dylikt. Det är en ökning med 4 procentenheter jämfört med 2024. Förbättringen innebär att Västra Götaland nu ligger på samma nivå som riket i övrigt. Fler män än kvinnor upplever vården som jämlik. Könsskillnaderna är störst i Göteborg, bland högutbildade och patienter med KOL och minst bland personer födda utanför Europa och bland dem med grundskoleutbildning.

Patientnämndens granskning av inkomna klagomål kring offentligt finansierad sjukvård visar att patienter har känt sig ifrågasatta eller bedömda utifrån person eller livsval. Detta har väckt känslor av diskriminering, särbehandling och minskat förtroende för vården. Upplevelser av diskriminering har kopplats till bland annat etnicitet, ålder, kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och övervikt. Sedan 2024 finns en rutin vid kränkning mot patient och närstående. I rutinen anges att det är viktigt att medarbetare berättar om upplevelser av kränkningar. Patienter och närstående uppmuntras att dela

Andel i befolkningen som uppfattar att vård ges på lika villkor

med sig av sina erfarenheter. Genom att ta del av patienternas perspektiv får beslutsfattare och verksamhetsansvariga underlag som kan användas i styrning, uppföljning och utveckling av vården.

Jämställdhet

VGR har under 2025 deltagit som mentor i Sveriges kommuners och regioners satsning Modellkoncept jämställdhet. Syftet med programmet har varit att integrera jämställdhet i styrkedjan och identifiera jämställdhetsutmaningar i organisationen. För att VGR ska vara jämställt behöver jämställdhetsperspektivet tydligare integreras i verksamhet, beslut och prioriteringar.

Regionfullmäktige beslutade 2025 att ansluta sig till ”Länsstrategi Jämställt Västra Götaland 2024–2027” med fyra prioriterade områden:

- Psykisk ohälsa hos flickor, unga kvinnor och unga hbtqi+ personer.
- Kvinnors förutsättningar avseende anställnings-, löne- och andra arbetsvillkor samt arbetsmiljö.
- Utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden och deras egen försörjning.
- Pojkars skolresultat oavsett socioekonomisk bakgrund eller migrationsbakgrund.

Flest av VGR:s förvaltningar och bolag uppger att de jobbar med de prioriterade områdena som berör psykisk ohälsa och kvinnors villkor på arbetsmarknaden.

Digital delaktighet

Digital delaktighet innebär att alla ska kunna använda och ta del av digitala tjänster som vård, myndighetskontakter och samhällsservice. Enligt ”Svenskarna och internet 2024” behöver 20 procent av alla vuxna hjälp för att klara digitala tjänster. Brister i internetuppkoppling, digital utrustning och kunskap eller avsaknad av e legitimation kan skapa digitalt utanförskap.

En plan för ökad och jämlik digital delaktighet för invånare och patienter har påbörjats.

Planen ska beskriva ansvar och åtgärder. Den ska också säkerställa att de digitala tjänster som VGR erbjuder fungerar som det är tänkt och skapar den nytta de ska.

Tillgänglig och inkluderande information/kommunikation

Årets granskning av förvaltningar och bolags startsidor på webben visar att 73 procent var helt utan allvarliga fel, vilket är en förbättring jämfört med 2024. Utmaningar kvarstår dock för att nå lagkravet på att offentliga webbplatser ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Bildstod.se är ett webbaserat verktyg som möjliggör för användare att med text och bild underlätta kommunikation och förtydliga informationsmaterial. Verktuget har under året utvecklats och anpassats till VGR:s gränssnitt och verksamheternas behov vilket möjliggör för fler verksamheter att använda bildstöd i dagligt arbete.

Tillgängliga och inkluderande lokaler och miljöer

Under 2025 har Tillgänglighetsdatabasen (TD) utvecklats för att bli enklare att använda och bättre anpassad efter invånarnas behov. Förbättringarna bygger på resultat från forskning och användartester. Den nya versionen av TD ska ge både invånare och verksamheter bättre stöd, både för att hitta relevant information, för att planera åtgärder och prioritera insatser.

Åtgärdsinventering har genomförts vid VGR:s egna fastigheter, ett arbete som fortsätter under kommande år.

En arbetsgivare fri från diskriminering

68 procent av förvaltningar och bolag uppger att de arbetar systematiskt med aktiva åtgärder mot diskriminering enligt diskrimineringslagen. Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) visar att VGR

behöver bli bättre på likabehandling och att följa diskrimineringslagen. Flera förvaltningar lyfter behov av kompetensutveckling för chefer, särskilt inom arbetsmiljö, förändringsledning och social/organisatorisk arbetsmiljö.

VGR ska verka för en god och hälsofrämjande arbetsmiljö. Under 2025 publicerades en

regiongemensam ”Rutin för aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen – en del av Västra Götalandsregionens systematiska arbetsmiljö- och likabehandlingsarbete” som ska stärka förvaltningarnas arbete med aktiva åtgärder. Under året har en ny guide tagits fram kopplat till den nya rutinen för att stödja arbetet med likabehandling och en inkluderande arbetsmiljö.

Tabell 2. Indikatorer och resultat inom målet jämlikhet och lika rättigheter.

Indikatorer	Jämförelsevärde (år)	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad utveckling	Utveckling
Andel förvaltningar och bolag som arbetar systematiskt med kunskapshöjande insatser om jämlikhet och/ eller mänskliga rättigheter	Helt: 59% (2023) Delvis: 32% (2023)	Helt: 56% Delvis: 33%	Helt: 41% Delvis: 36%	Öka	▼
Andel förvaltningar och bolag som arbetar systematiskt med att identifiera och analysera verksamheternas målgrupp utifrån ett jämlikhetsperspektiv	Helt: 59% (2023) Delvis: 27% (2023)	Helt: 50% Delvis: 33%	Helt: 50% Delvis: 36%	Öka	▼
Andel i befolkningen som uppfattar att vård ges på lika villkor	57% (2021) Kv: 50% M: 64%	54% Kv: 48% M: 60%	58% Kv: 54% M: 64%	Öka Minskade köns-skillnader	▲
Andel av VGR:s webbplatser som är tillgänglighetsgodkända utifrån granskning	83% (2022)	54%	73%	Öka	▼
Andel förvaltningar och bolag som arbetar systematiskt med aktiva åtgärder mot diskriminering enligt diskrimineringslagen	Helt: 82% (2023) Delvis: 14% (2023)	Helt: 50% Delvis: 44%	Helt: 68% Delvis: 18%	Öka	▼
Andel hälso- och sjukvårdsförvaltningar som har rutiner för användning av tolk utifrån språk eller funktionsnedsättning inklusive barns tolkning	89% (2022)	100%	100%	Öka	▲

Förklaring av förkortningar: Kv = Kvinnor, M = Män.

Tillit, trygghet och delaktighet

- ◆ Målet bedöms som delvis uppnått för 2025. Positiv utveckling finns för andel av förvaltningar och bolag som har forum och processer för delaktighet med verksamhetens målgrupp. Andelen patienter som upplever sig delaktiga i sin vård är fortsatt relativt hög. Utmaningar finns framför allt kring tillit till hur VGR sköter sina uppgifter inom hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik och kultur.

Främja ansvarstagande och transparent organisation

VGR ska vara ansvarstagande och transparent för att stärka tilliten i samhället och till VGR som organisation. Senaste SOM-undersökningen visar små förändringar jämfört med föregående år för andelen som anser att VGR sköter sina uppgifter inom hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik och kultur. Tandvården har högst förtroende med 44 procent.

Inom VGR:s visselblåsarfunktion för rapporter om missförhållanden har 72 rapporter fördelat över 12 förvaltningar inkommit juli 2024-juli 2025. Vanligast är rapporter inom områdena: diskriminering, trakasserier, kränkande särbehandling och sexuella trakasserier, mutor, korruption och jäv samt bisysslor. Vid visselblåsning utreds om faktiska missförhållanden finns och eventuella åtgärder sätts in.

Lagen om offentlig upphandling innebär att VGR som upphandlande myndighet ska visa social och miljömässig hänsyn, vilket omvandlas till krav i våra upphandlingar. VGR arbetar systematiskt enligt uppförandekoden för leverantörer som innebär att mänskliga rättigheter, miljö och affärsetik ska respekteras och värnas. För sociala krav i upphandling har fokus legat på tjänsteupphandlingar där det bland annat ställts krav på att leverantörerna av hälso- och sjukvårdstjänster ska utse barnrättsombud, fråga om våld på rutin, vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning och använda det pronomen och namn som patienten vill.

Främja frihet från våld, hot, kränkningar och tvång

VGR ska ta ansvar för att tidigt upptäcka och skydda invånare och medarbetare från våld, hot, kränkningar och tvång.

Västtrafik har under 2025 etablerat ett nytt avtal för lokal brottsförebyggande samverkan i respektive kommun i Västra Götaland. Fokus har varit att ta fram ett ledningssystem för brottsförebyggande arbete.

Våld i nära relation

Samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar uppger att de arbetar helt eller delvis med lokalt anpassade rutiner kring att fråga om våld i nära relation. Basutbildning Våld i nära relationer har varit obligatorisk för medarbetare inom hälso- och sjukvården under 2025.

VGR:s kompetenscentrum om våld i nära relationer (VKV) har utvecklat och testat en metod för att upptäcka våldsutsatta kvinnor i samband med bröstcancerscreening.

Barn som riskerar att fara illa

Barns utsatthet för våld är omfattande, men de berättar sällan om det för yrkesverksamma. Socialstyrelsen har fått ett nationellt uppdrag att se över rekommendationerna kring rutinmässiga frågor om våld, för att förbättra samhällets förmåga att upptäcka våldsutsatta barn.

Under 2025 har två utbildningar tagits fram som stöd för hälso-, sjuk- och tandvårdspersonal. Barnskyddsteamet har lanserat en

webbutbildning ”Vår anmälningsplikt – om att anmäla oro när ett barn far illa”. VKV har tagit fram en utbildning med konkreta verktyg för att ställa frågor om våld till barn.

Främja medskapande och dialog

VGR ska arbeta med medskapande och dialog för att stärka målgruppens inflytande och därigenom höja kvaliteten i verksamheten. 86 procent av VGR:s förvaltningar och bolag har etablerade forum eller processer för delaktighet och dialog med verksamhetens målgrupp.

Barn och ungas delaktighet

VGR:s hälso- och sjukvårdsverksamheter har i hög utsträckning etablerade forum för dialog och delaktighet med barn och unga. Syftet är att ta tillvara barn och ungas erfarenheter och synpunkter i verksamhetsutveckling.

Under 2025 har SÄS, NU-sjukvården och Regionhälsan påbörjat arbete med barn- och ungdomsråd. Skaraborgs Sjukhus har sedan tidigare ett etablerat expertråd med barn och unga.

Ungdomsrådet på Atom Studios i Angered, ett kulturhus för ungdomar 15–21 år, har diskuterat kollektivtrafikfrågor med

representanter från Västtrafik, busschaufförer, biljettkontrollanter och politiker.

VGR är sedan 2023 pilotregion i Sveriges Ungdomsråds projekt, Regional Youth Project. Syftet är att öka ungas inflytande och möjligheter att organisera sig i regional politik. Under 2025 har fokus varit på att utveckla strukturer för ett regionalt ungdomsråd för dialog mellan politiker och unga.

Unga kulturutvecklare på kulturförvaltningen har involverats i beredningen av kulturnämndens projektstöd. Syftet har varit att ge ett ungt perspektiv på ansökningar som rör barn och unga.

Delaktighet inom hälso- och sjukvården

Vården ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. 89 procent av dem som besökt öppenvård på sjukhus upplever att de är delaktiga i sin vård. Män upplever sig något mer delaktiga än kvinnor.

Patient-, närstående- och brukarråd är viktiga i arbetet med att utveckla och förbättra vården och det personcentrerade arbetssättet. SÄS har arbetat med patientmedverkan i vården genom att åtta patientrepresentanter under 2025 ingick i sjukhusets verksamhetsledning.

Samråd med civila samhället utifrån mänskliga rättigheter

Regionstyrelsens beredning för mänskliga rättigheter har fem samråd med 55 föreningar inom det civila samhället i Västra Götaland; samråd för barnrätt, funktionshinder, hbtqi, mänskliga rättigheter och nationella minoriteter. Under 2025 har samråden bland

annat lämnat inspel till översynen av Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 och remissversion av VGR:s hållbarhetsmål 2030.

Dialogmöten med det civila samhället har även genomförts av de delregionala nämnderna.

Tabell 3. Indikatorer och resultat inom målet tillit, trygghet och delaktighet.

Indikatorer	Jämförelsevärde (år)	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad utveckling	Utveckling
Andel invånare som tycker att VGR sköter sina uppgifter inom hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik och kultur	Hälso- och sjukvård: 54 % (2021) Tandvård: 64 % (2021) Kollektivtrafik: 38 % (2021) Kultur: 32 % (2022)	Hälso- och sjukvård: 35 % Tandvård: 43 % Kollektivtrafik: 33 % Kultur: 28 %	Hälso- och sjukvård: 35 % Tandvård: 44 % Kollektivtrafik: 34 % Kultur: 25 %	Öka	
Andel hälso- och sjukvårdsförvaltningar som arbetar systematiskt med lokalt anpassade rutiner kring att fråga om våld i nära relation	100 % (2022)	Helt: 89 % Delvis: 11 %	Helt: 80 % Delvis: 20 %	Öka	
Andel medarbetare som varit utsatta för våld eller hot om våld i arbetet under de senaste 12 månaderna	7 % (2022) Kv: 7 % (2022) M: 9 % (2022)	6 % Kv: 6 % M: 8 % Annat: 11 %	Ingen medarbetarundersökning 2025	Minska	
Andel förvaltningar och bolag som har etablerade forum eller processer för delaktighet och dialog med verksamhetens målgrupp	65 % (2022)	88 %	86 %	Öka	
Andel patienter som upplever sig delaktiga i sin vård	Öppenvård på sjukhus: 89 % (2021) Kv: 88 % (2021) M: 89 % (2021) Primärvård: 79 % (2021) Kv: 79 % (2021) M: 80 % (2021)	Öppenvård på sjukhus: Ingen undersökning 2024 Primärvård: 79,4 % Kv: 78,2 % M: 81,1 %	Öppenvård på sjukhus: 89 % Kv: 88 % M: 90 % Vårdcentral: 75 % Kv: 75 % M: 76 %	Öka Minskade könskillnader	
Andel medarbetare som upplever sig ha möjlighet att delta i planeringen av hur sitt arbete ska utföras	73 % (2022)	73 %	Ingen medarbetarundersökning 2025	Öka	

Förklaring av förkortningar: Kv = Kvinnor, M = Män.

Resurseffektivt och giftfritt

- ◆ Målet bedöms som delvis uppnått för 2025. Positiv utveckling ses för energiarbetet. Utmaningar finns framför allt kring omställning till mer resurseffektiva och giftfria produkt- och materialflöden.

Resurseffektiva och giftfria flöden av produkter och halverad klimatpåverkan från produkter

Hållbar användning av förbrukningsprodukter

Förbrukningsprodukter med stor miljö- och klimatpåverkan har sammanställts i en prioriteringslista. Utvecklingen av antalet köpta produkter och dess klimatpåverkan följs med målet att minska användandet med 20 procent till 2030. Utvalda produkter är undersökningshandskar, undersökningsförkläden och värmejackor i engångsutförande. Användningen av produkterna har minskat med 8 procent jämfört med basåret 2021. Detta är en försämring med 2 procent jämfört med 2024. Det är framför allt användningen av undersökningshandskar som inte minskar i önskad takt.

Flera förvaltningar arbetar med egna insatser för minskad användning av förbrukningsprodukter. Regionhälsan har under året arbetat för en övergång till flergångsinstrument vid

barnmorskemottagningarna, ett arbete som kommer fortgå under 2026.

Cirkulär möbelhantering

Åter i bruk är VGR:s interna tjänst för cirkulär hantering av möbler. Antalet artiklar som förmedlas via Åter i bruk har ökat stadigt sedan starten 2023. Under 2025 återbrukades 6 277 artiklar. Flest antal återbrukade artiklar finns i kategorin övrigt med bland annat 214 dataskärmar och väggskrävar till konferensrum. Stolar och arbetsstolar är också en stor produktgrupp inom återbruk. Det återbruk som skedde under 2025 medförde minskad klimatpåverkan motsvarande 139 ton koldioxidekvivalenter. Återbruket innebär också minskning av avfallsmängder och inköpskostnader för regionen.

Cirkulär IT-utrustning

ÅtervinnIT är ett arbetssätt för att återvinna IT-utrustning i VGR. 28 500 IT-produkter såldes på andrahandsmarknaden eller materialåtervanns vilket resulterade i en klimatbesparing på 5 206 ton koldioxidekvivalenter.

Det motsvarar 6 980 resor för en person, tur och retur med flyg mellan Stockholm och New York.

Cirkulära byggmaterial

Under 2025 har 43 procent, motsvarande 6 av 14, avslutade ombyggnadsprojekt över 10 mnkr, byggt in återbrukade produkter. Resultatet 2024 var 47 procent. Återbruk håller på att integreras som en del av byggprocessen. En återkommande utmaning är att byggprojekt, särskilt mindre projekt, ofta har begränsad tid att identifiera och hantera återbrukat material inom projektens tidsramar. Återbruk är inte heller alltid integrerat i projektens ekonomiska planering.

Halverad energianvändning

Energianvändningen ska halveras i VGR:s egna lokaler och målet nåddes redan 2024. Halveringsmålet utgår från 1995 då energianvändningen låg på 274 kilowattimmar per kvadratmeter (kWh/m²). Energianvändningen i VGR:s samlade fastighetsbestånd har fortsatt att minska från 146 kWh/m² 2024 till 141 kWh/m² 2025. Framgångsfaktorer är fortsatt utveckling av energisystemlösningar, riktade energiprojekt för minskad energianvändning samt ökad säkerhet för energiförsörjning. Det finns sedan lång tid

tillbaka en väl fungerande organisation och arbetsätt kring en minskad energianvändning och det finns ekonomiska resurser kopplade till målet. Det ger sammantaget mycket goda förutsättningar för att nå målet.

Ökad produktion av solex

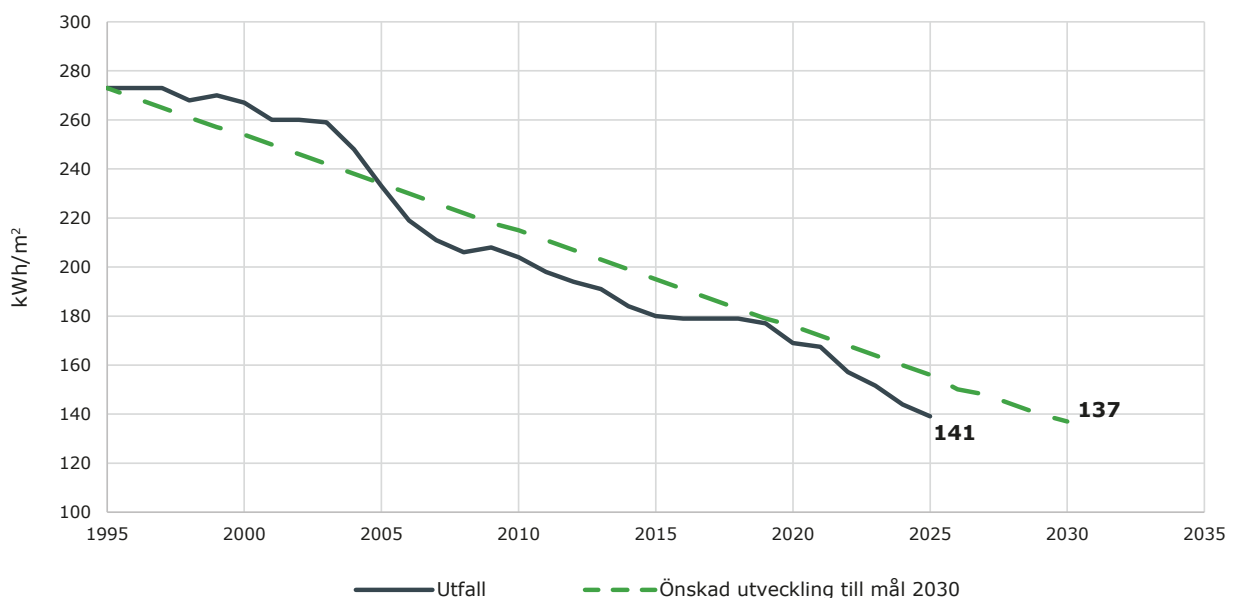
Installerad produktionskapacitet för solex uppgick 2025 till 5,8 GWh, vilket innebär att målvärdet för året uppnåddes. Det finns dock en osäkerhet kring möjligheterna att nå målet för 2030 eftersom nya riktlinjer för solcellsinstallationer kan påverka planerade installationer.

Minskad miljöpåverkan från läkemedel

Arbetet att kartlägga och minska läkemedelsutsläpp från sjukhus intensifierades under 2025. Avloppsvatten från de större sjukhusen analyserades för att kartlägga dess roll i framväxten av antibiotikaresistenta bakterier. Baserat på resultaten kommer olika åtgärder utprovas under 2026 för att minska sjukhusens utsläpp av läkemedel.

En kartläggning har även gjorts av läkemedelsföroreningar i vattendrag på 30 platser runt om i länet. Kartläggningen visade att läkemedel förekommer allmänt som förorening. Syftet

Energianvändning i VGR:s fastighetsbestånd (kWh/m²)

har varit att etablera ett regionalt bevakningsprogram som visar föroreningstrender över tid och förhoppningsvis minskad förorening som följd av åtgärder som VGR och andra vidtar. Kartläggningen bidrar även till ett jämförelsevärde för framtida uppföljning.

Avloppsvatten från de större sjukhusen analyserades för att kartlägga dess roll i framväxten av antibiotikaresistenta bakterier

VGR har det nationella samordningsansvaret för läkemedel i offentlig upphandling. Det nordiska samarbetet med fokus på miljökrav för antibiotika har fortgått under året.

Arbetet att integrera miljöaspekter vid bedömning av läkemedel har fortsatt. Arbetet kan komma att påverka de rekommendationer VGR ger till läkare kring förskrivning av läkemedel (den så kallade REK-listan).

Utfasning av farliga ämnen

VGR:s omfattande verksamhet innebär att ett stort antal faroklassade kemikalier används. Förvaltningarna bedriver ett alltmer systematiskt arbete för att uppfylla krav på en säker arbetsmiljö. Detta görs bland annat genom att en ny digital utbildning i riskbedömning har införts under 2025. Antalet genomförda riskbedömningar av kemikalieanvändning har ökat, kravställning görs vid upphandling och farliga kemikalier byts ut när så är möjligt.

Inom VGR:s naturbruksskolor tillämpas odlingssätt som minskar eller helt eliminerar behovet av kemiska växtskyddsmedel. Vid Sötåsen och Angereds gård är odlingen helt fri från kemiska bekämpningsmedel.

Tabell 4. Indikatorer och resultat inom målet resurseffektivt och giftfritt.

Indikatorer	Jämförelsevärde (år)	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Måluppfyllelse 2025	Målvärde 2030	Utveckling
Procentuell förändring av inköp av utvalda förbrukningsprodukter jämfört med 2021	0% (2021)	-10%	-8%	Ej målsatt	Ej målsatt	-20%	▶
Energianvändning i egna lokaler (kWh/m ²)	273 (1995)	146	141	150	●	137	▲
Produktionskapacitet solet (GWh/år)	1,4 (2020)	4,5	5,8	5	●	10	▲
Andel avslutade ombyggnadsprojekt >10 mnkr som byggt in återbrukade produkter	47% (2024)	47%	43%	Öka	●	Öka	▼

Låg klimatpåverkan

- ◆ Målet om VGR:s direkta växthusgasutsläpp bedöms som delvis uppnått för 2025. Utmaningar finns för att minska klimatpåverkan från transporter och medicinska gaser.
- ◆ Målet om VGR:s indirekta växthusgasutsläpp bedöms ej som uppnått för 2025 då utsläppsminskningen går för långsamt.

VGR:s växthusgasutsläpp

Målet om direkta växthusgasutsläpp styr mot att minska klimatpåverkan från VGR:s egna verksamheter. De direkta utsläppen består till största delen av växthusgasutsläpp från kollektivtrafiken (68 procent), följt av utsläpp från el, värme och kyla (22 procent). Klimatpåverkan från de direkta utsläppen har minskat med 66 procent vilket är tretton procentenheter bättre än 2024. Den positiva utvecklingen är bland annat en följd av insatser för elektrifiering av kollektivtrafiken och övriga fordon samt energieffektiviseringar. En del av förbättring beror även på att emissionsfaktorn för el har ändrats för 2025. För att nå målet om att minska de direkta växthusgasutsläppen med 85 procent till 2030 behövs en genomsnittlig årlig minskning med minst 5,3 procentenheter.

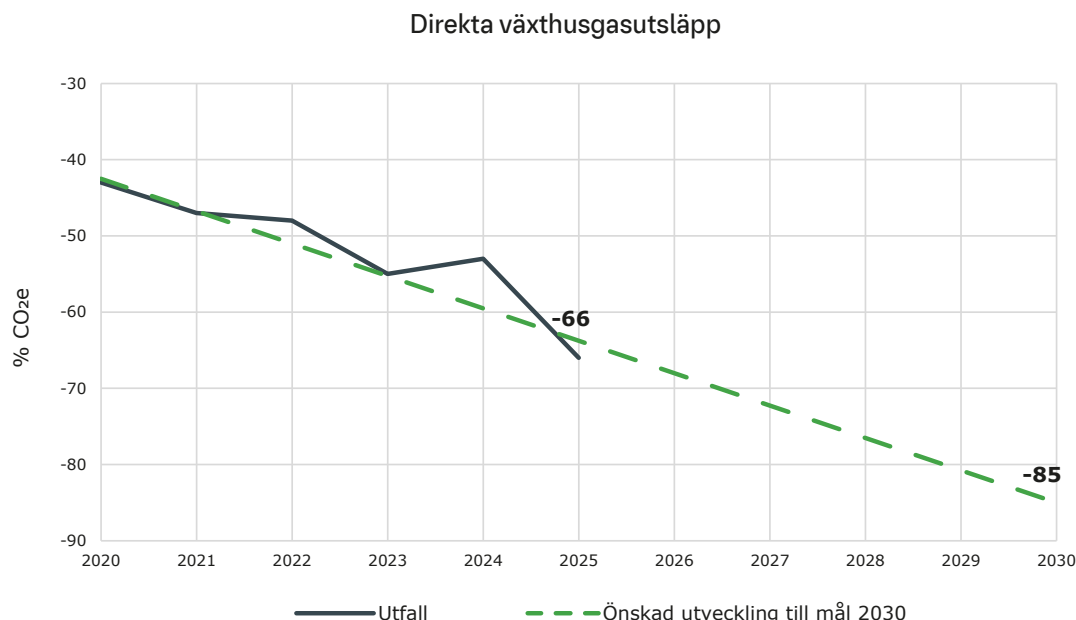
VGR:s indirekta växthusgasutsläpp följs upp som en del av klimatbokslutet. I detta framgår att den största delen av de indirekta

utsläppen kommer från inköp av produkter, varor och tjänster (65 procent), där utrustning och förbrukningsprodukter inom hälso- och sjukvården dominerar. Andra stora källor till indirekta utsläpp är resor och transporter (16 procent) samt drift av fastigheter (12 procent). För att nå målet om 50 procent minskade indirekta växthusgasutsläpp behövs en omfattande omställning, både internt i VGR och i samverkan med andra aktörer.

De totala redovisade växthusgasutsläppen (direkta och indirekta) uppgick till 634 000 ton koldioxidekvivalenter.

Minskad klimatpåverkan från byggnation

VGR arbetar för att halvera klimatpåverkan från byggprocesser. För att underlätta valet av klimatförbättrade produkter i byggprojekt har en lista med hållbara produktval tagits fram. Under 2025 färdigställdes fem nybyggnads-

projekt och ett tillbyggnadsprojekt varav fem genomförde klimatberäkningar.

I beräkningen av avslutade projekt och projekt i genomförandeprojektering uppgick den prognostiserade klimatpåverkan till 288 kilo CO₂e per kvadratmeter nybyggd yta. Det relativt låga utfallet för 2025 kan förklaras av att fyra av projekten utgörs av elevhemsboenden, vilka är mindre komplexa byggnader jämfört med exempelvis sjukhusbyggnader med intensivvård.

Minskad klimatpåverkan från livsmedel

Klimatpåverkan per sjukhusmåltid uppgick till 0,56 kilo koldioxidekvivalenter under 2025. Det innebär att delmålet om minskad klimatpåverkan från VGR:s sjukhusmåltider till 2025 uppnåddes. Under året har antalet vegetariska rätter ökat och måltider med högt klimatavtryck har bytts ut till förmån för växtbaserade alternativ. Det är dock en utmaning att kombinera lågt klimatavtryck med patienternas preferenser och proteinbehov.

Matsvinnet från sjukhusköken minskade med 12 procent i jämförelse med basåret 2013. Detta innebär att delmålet om en minskning på 40 procent till 2025 inte har uppnåtts. Av det totala matsvinnet stod patientportioner för 80 procent, sjukhusköken för 14 procent och sjukhusrestauranger för 6 procent. Resultatet för 2025 är baserat på två regionala mätningar. Under året har en digital funktion för matsvinsregistrering införts som möjliggör daglig mätning av matsvinn. Den nya mätmetoden kommer resultera i mer tillförlitliga matsvinsredovisningar.

Minskad klimatpåverkan från utvalda förbrukningsprodukter

Klimatpåverkan från utvalda förbrukningsprodukter (undersökningshandskar, undersökningsförkläden och värmejackor i engångsutförande) har 2025 minskat med 9,7 procent jämfört med basåret 2021. Resultatet

innebär en försämring jämfört med 2024 (-12,8 procent). Om utvecklingen hade varit jämn över tid skulle minskningen år 2025 behöva ligga närmare 22 procent för att vara i linje med målet om en 50-procentig minskning till år 2030. Det är framför allt användningen av undersökningshandskar som inte minskar i önskad takt.

Medicinska gaser

Klimatpåverkan från medicinska gaser har minskat något jämfört med 2024. Förlossningsavdelningarna står för den största användningen av lustgas och sedan 2016 finns det destruktionsanläggningar för insamlad gas. För att nå målet om minskad klimatpåverkan från medicinska gaser till 2030 behövs kraftfullare insatser och/eller ökad destruktion.

Fossilfria transporter

Andelen fossilfria transporter var totalt 91 procent, vilket är en ökning med 2 procentenheter sedan föregående år. Störst andel transporter i VGR sker inom kollektivtrafiken där 94 procent var fossilfritt 2025, vilket är en ökning med 2 procentenheter sedan föregående år. Elektrifieringen av kollektivtrafikens fordonspark och VGR:s övriga fordon har fortgått.

Målen om 100 procent fossilfria personbilar och 75 procent fossilfria ambulanstransporter till 2025 har inte nåtts. För att nå målet om 100 procent fossilfria transporter till 2030 behövs en snabb och kraftfull övergång till eldrivna fordon samt att de fordon som inte kan elektrifieras körs på annat fossilfritt bränsle, till exempel HVO100. För fler elektrifierade transporter behövs fortsatt utbyggnad av laddmöjligheter, både vid VGR:s egna lokaler och externt hyrda lokaler. 46 nya laddpunkter har installerats vid VGR:s egna fastigheter och totalt finns nu 549 laddpunkter. Ambulansverksamheterna har fått fler fordon som kan köras på fossilfri diesel, HVO, och andelen fossilfria ambulanstransporter har ökat från 37 procent 2024 till 51 procent 2025.

Hållbara resor

VGR:s klimatväxlingsprogram skapar en ekonomisk drivkraft för mindre klimatbelastande tjänsteresor i verksamheterna, och ger samtidigt förutsättningar för insatser som minskar klimatpåverkan inom VGR. Anställdas och politikernas tjänsteresor med privata bilar och med flyg beläggs med en avgift som för 2025 uppgick till 4,3 miljoner kronor. Medlen gick bland annat till insatser som främjar hållbart resande.

Resor med privat bil och flyg i tjänst

Resandet med flyg och privat bil i tjänsten har minskat kraftigt sedan jämförelseåret 2016. Men den minskning av resandet som skett tidigare har stannat av och de senaste åren har resandet varit relativt oförändrat. För att öka andelen hållbara resor i tjänst behövs fortsatt arbete med beteendeförändringar och styrning mot hållbara färdmedel.

Under 2025 har det blivit möjligt för medarbetare att köpa kollektivtrafikbiljetter direkt i appen ToGo för resor i tjänsten.

Hållbar arbetspendling

Ytterligare 969 medarbetare införskaffade förmånscykel under året och totalt sedan införandet är det nu 4358. Under 2025 lanserades även ett erbjudande om cykelservice för anställdas privata cyklar.

Regionfullmäktige har under 2025 beslutat om att införa subventionerade periodbiljetter i kollektivtrafiken med Västtrafik för medarbetare med start 2026

Regionfullmäktige har under 2025 beslutat om att införa subventionerade periodbiljetter i kollektivtrafiken med Västtrafik för medarbetare med start 2026. Subventionen är 20 procent av kostnaden för ett årskort (periodbiljett 365 dagar) alternativt två 90-dagarskort (periodbiljett 90 dagar) per år.

Hållbar finansiell verksamhet

Under 2025 förvaltade VGR ett fondkapital på cirka 29 miljarder kronor i fonder som klassificeras enligt EU:s hållbarhetsregelverk. Fonder delas in i tre kategorier: artikel 6 (utan särskilt hållbarhetsmål), artikel 8 (främjar miljömässiga eller sociala egenskaper) och artikel 9 (har hållbara investeringar som uttalat mål). Av VGR:s fondinnehav är 92 procent artikel 8-fonder och 8 procent artikel 9-fonder.

Tabell 5. Indikatorer och resultat inom målet låg klimatpåverkan.

Indikatorer	Jämförelsevärde (år)	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Måluppfyllelse 2025	Målvärde 2030	Utveckling
Procentuell förändring av VGR:s direkta utsläpp av växthusgaser jämfört med 2006/2010	0% / (2010/2006)	-53%	-66%	Ej målsatt	Ej målsatt	-85%	▲
Klimatpåverkan vid nybyggnation kg CO ₂ e/m ²	437 (2023)	300	288	Ej målsatt	Ej målsatt	220	▲

Tabell 5. Indikatorer och resultat inom målet låg klimatpåverkan.

Indikatorer	Jämförelse- värde (år)	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målupp- fyllelse 2025	Målvärde 2030	Utveckling
Procentuell förändring av klimatpåverkan från medicinska gaser jämfört med 2009/2014	0% (2009/2014)	-73%	-74%	Ej målsatt	Ej målsatt	-85%	▲
Klimatpåverkan från en genomsnittlig måltid, sjukhusmåltider, kg CO ₂ e per måltid	1,05 (2016)	0,56	0,56	0,6	●	0,5	▲
Procentuell förändring av matsvinn, sjukhusmåltider, jämfört med 2013	139 g (2013)	-14%	-12%	-40%	●	-50%	▲
Klimatpåverkan från utvalda förbrukningsprodukter	0% (2021)	-12,8%	-9,7%	Ej målsatt	Ej målsatt	-50%	▲
Andel fossilfria transporter totalt	87% (2020)	89%	91%	Ej målsatt	Ej målsatt	100%	▲
Andel fossilfria drivmedel för egna personbilar	76% (2020)	67%	67%	100%	●	100%	▼
Andel fossilfria drivmedel för egna lätta lastbilar	65% (2020)	76%	74%	90%	●	100%	▲
Andel fossilfria drivmedel för egna ambulanstransporter	24% (2020)	37%	51%	75%	●	100%	▲
Andel fossilfria köpta godstransporttjänster	76% (2020)	92%	99%	90%	●	100%	▲
Andel fossilfria drivmedel för kollektivtrafiken	89% (2020)	92%	94%	Ej målsatt	Ej målsatt	100%	▲
Procentuell förändring av antal flygresor i tjänst jämfört med 2016	0% (2016)	-59%	-50%	-50%	●	-80%	▲
Procentuell förändring av antal körda kilometer med privat bil i tjänst jämfört med 2016	0% (2016)	-46%	-46%	-50%	●	-80%	▲
Andel hållbar arbetspendling	47% (2022)	50% Kv: 48% M: 54% Annat: 57%	Ingen medarbe- tarunder- sökning 2025	Ej målsatt	Ej målsatt	50%	▲

Förklaring av förkortningar: Kv = Kvinnor, M = Män.

Främjad biologisk mångfald

- ◆ Målet bedöms som delvis uppnått för 2025. Insatser för att stärka den biologiska mångfalden bedöms ligga i linje med fastslagna målvärden. Utmaningar finns för att minska VGR:s negativa påverkan på den biologiska mångfalden.

Hållbart nyttjande av fastigheter med avseende på ekosystemtjänster

Utemiljöplaner vid sjukhusfastigheter

VGR:s utemiljöplaner vägleder utvecklingen av sjukhusfastigheterna för att främja biologisk mångfald och utveckla hälsofrämjande ekosystemtjänster. Utemiljöplanerna ligger även till grund för kartläggning och uppföljning av hälsofrämjande kvaliteter i utemiljön. Vid årets slut hade 13 av 17 utemiljöplaner tagits fram.

Promenadslingor vid sjukhustomter

Under året nyinriggades promenadslingor vid Högsbo sjukhusområde och Skaraborgs sjukhus. Promenadslingorna har utvecklats med skyltar som berättar om natur, kultur och konst som finns på området och närvaroövningar finns att lyssna på för att stärka slingornas hälsofrämjande kvaliteter. Insatser som gynnar biologisk mångfald har genomförts med bland annat anläggning av risstaket, en vårblostande lökäng och plantering av träd. Slingorna är nu tydligt markerade och

tillgänglighetsinventerade för att förenkla för medarbetare, patienter och besökare att använda dem.

Inköp av produkter och material påverkar inte den biologiska mångfalden negativt

VGR ställer krav i upphandlingar som gynnar biologisk mångfald genom bland annat minskade utsläpp av växthusgaser och föroreningar. Under 2025 utarbetade VGR i dialog med leverantörer nya krav i en upphandling av förbruknings- och förvaringsprodukter. De nya kraven förväntas minska inköpens bidrag till förstörda livsmiljöer och överutnyttjande av arter – de två främsta drivkrafterna bakom förlust av biologisk mångfald.

Livsmedel som främjar biologisk mångfald

Ekologiska livsmedel

Andelen inköp av ekologiska livsmedel i VGR:s måltidsverksamheter har ökat med 7 procentenheter och uppgår till 56 procent. Detta innebär att delmålet om 55 procent ekologiska

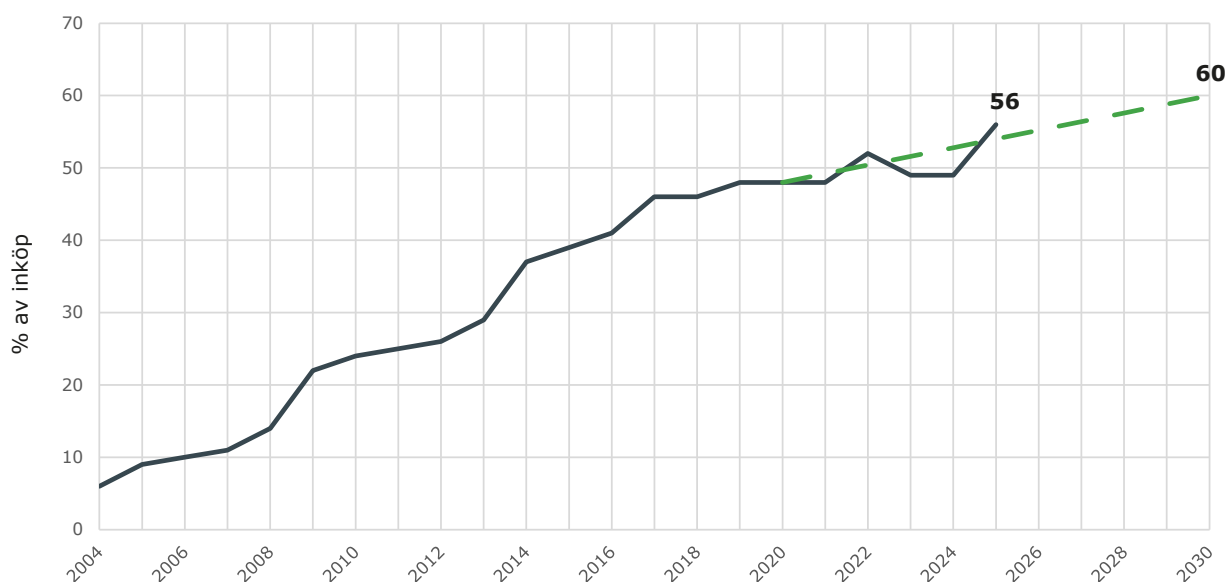
livsmedel för 2025 har uppnåtts. Ökningen är framför allt ett resultat av en budgetsatsning där de fyra största måltidsverksamheterna har tilldelats sex miljoner kronor för att öka ekologiska och regionala livsmedel.

Regionala livsmedel

VGR ska öka andelen inköp av regionala livsmedel. För att följa inköpen följs två mätetal som redovisar andel regionalt primärproducerade och förädlade produkter. Andelen regional primärproduktion av livsmedel uppgick till 33 procent och minskade med

3 procentenheter från 2024. Det beror främst på att inköp av regionalt producerade matbröd har minskat. Förädlingen i Västra Götaland uppgick till 49 procent och ökade med 7 procentenheter jämfört med 2024. Utvecklingen beror främst på att inköp av regionalt förädlade ost- och äggprodukter har ökat. Sammantaget i inköpsvärde har regionala livsmedel ökat med 2,5 miljoner kronor. Inköp av svenska livsmedel uppgick till 88 procent för såväl primärproduktion som förädling.

Andel ekologiska livsmedel

Tabell 6. Indikatorer och resultat inom målet ekosystem och biologisk mångfald.

Indikatorer	Jämförelsevärde (år)	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Måluppfyllelse 2025	Målvärde 2030	Utveckling
Antal utemiljöplaner för sjukhustomter	2 (2020)	10	13	Ej målsatt	Ej målsatt	17	▲
Andel ekologiska livsmedel	48 % (2020)	49 %	56 %	55 %	●	60 %	▲
Regionala livsmedel	Primärproduktion: 35 % (2023) Förädling: 36 % (2023)	Primärproduktion: 36 % Förädling: 42 %	Primärproduktion: 33 % Förädling: 49 %	Uppföljningsrutin och kvantitativa mål ska införas	●	Öka	▲

Miljöledningssystem

- ◆ Målet bedöms som uppnått för 2025. Samtliga förvaltningar och bolag har nått miljöcertifiering enligt ISO 14001 respektive miljödiplomerings, de allra sista slutfördes i början på 2026.

Nio förvaltningar och bolag har haft mål om att till 2025 utveckla och kvalitetssäkra sina miljöledningssystem och nå miljöcertifiering enligt ISO 14001. Under 2025 miljöcertifierades Fastighet, stöd och service, Försörjningsförvaltningen, Naturbruksförvaltningen, Sjukhusen i väster, Skaraborgs Sjukhus, Västtrafik samt de sista tre områdena på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Närhälsan omfattas av och uppfyller målet om diplomerings, men har valt att gå längre och certifiera sig enligt ISO 14001. De fick sitt certifikat i början på 2026.

Totalt har 11 förvaltningar och bolag arbetat för att bli miljödiplomerade vilket innebär en enklare modell jämfört med certifiering. Under 2025 miljödiplomerades Habilitering & Hälsa, Hälsan och stressmedicin och Regionteater Väst fullt ut medan Folkhögskoleförvaltningen blev delvis diplomerad. Kvarvarande folkhögskolor samt Film i Väst slutförde diplomeringsen i början av 2026.

Arbetet med miljöledningssystem har gett effekter som ökad lagerlevernad och ordning, att förbättringsförslag tas omhand systematiskt samt att miljöengagemanget har ökat och miljöpåverkan minskat.

Tabell 7. Indikatorer och resultat inom målet miljöledningssystem.

Indikatorer	Jämförelsevärde (år)	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Måluppfyllelse 2025
Andel certifierade förvaltningar/bolag	Helt: 10 % (2021) Delvis: 20 % (2021)	Helt: 30 % Delvis 20 %	Helt: 100 %	100 %	●
Andel miljödiplomerade förvaltningar/bolag	Helt: 42 % (2021) Delvis: 8 % (2021)	Helt: 50 % Delvis: 17 %	Helt: 82 % Delvis: 8 %	100 %	●

Klimatbokslut

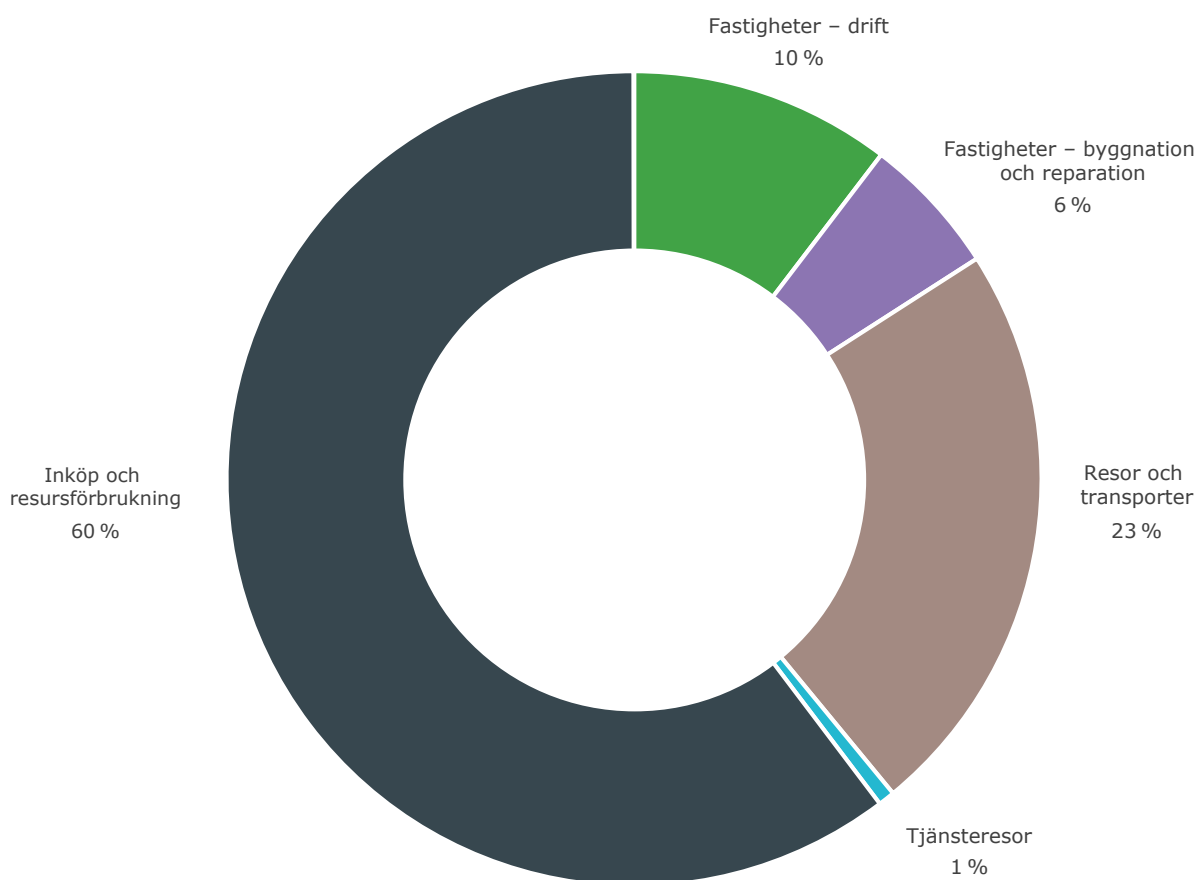
Klimatbokslutet är framtaget enligt den internationella standarden Green House Gas Protocol, i samarbete mellan SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) och Regionernas nätverk för klimatberäkningar. Klimatbokslutet visar de siffror som finns tillgängliga och blir för varje år mer heltäckande.

De största utsläppen för VGR som organisation 2025 består av inköp och resursförbrukning (59 procent) samt resor och transporter (24 procent). De totala redovisade utsläppen (direkta och indirekta) uppgår till 634 000 ton koldioxidekvivalenter (CO₂e).

Klimatbokslutet består dels av uppmätta mängder där dessa finns tillgängliga medan andra är uppskattade utifrån ekonomiska inköpsvolym. När en cell i klimatbokslutstabellen (Tabell 8) markerats med ett streck innebär det att det saknas tillgängliga siffror. Däremot genererar VGR utsläpp även inom dessa kategorier.

Kapitalplaceringar har exkluderats eftersom osäkerheten i siffrorna är stora och en kvalitetssäkring behöver göras.

Totala utsläpp (exkl. kapitalplaceringar)

Tabell 8. Klimatbokslut. Scope 1 visar direkta växthusgasutsläpp som omfattar utsläpp från källor som ägs eller kontrolleras av VGR, scope 2 utsläpp från inköpt energi, och scope 3 indirekta utsläpp från värdekedjan. De totala utsläppen är posterna scope 1–3 sammanslaget.

Klimatbokslut VGR	Scope 1 [ton CO ₂ e]	Scope 2 (location based method) [ton CO ₂ e]	Scope 3 [ton CO ₂ e]	Totalt [ton CO ₂ e]	Andel av totalt ut- släpp (exkl. kapital- placeringar)	Andel av totalt ut- släpp (inkl. kapital- placeringar)
Fastigheter – drift	2 145	59 955	8 059	70 159	11%	11%
El	0	51 168	6 048	57 216	9%	9%
– Varav egna fastig- heter och anlägg- ningar	0	7 168	2 026	9 193	1%	1%
– Varav hyrda fastig- heter och anlägg- ningar	0	44 000	4 022	48 023	8%	8%
Fjärrvärme/kyla	0	8 787	1 214	10 001	2%	2%
– Varav egna fastig- heter	0	4 755	818	5 573	1%	1%
– Varav hyrda fastigheter	0	4 032	397	4 428	1%	1%
Uppvärmning med egen panna	757	0	338	1 095	<1%	<1%
Reservkraft	1 101	0	297	1 398	<1%	<1%
Köldmedieläckage – fastigheter	287	0	0	287	<1%	<1%
Vattenförbrukning och yttre skötsel	0	0	162	162	<1%	<1%
Fastigheter – byggnation och reparation	0	0	34 276	34 276	5%	5%
Bygg och anlägg- ningsmaskiner	-	-	-	-	-	-
Nybyggnation eller större ombyggnation	0	0	34 276	34 276	5%	5%
Reparation	-	-	-	-	-	-
Resor och transporter	58 014	10 234	81 468	149 717	24%	24%
Allmän kollektivtrafik	12 482	9 932	25 463	47 877	8%	8%
– Varav buss	1 428	2 209	20 062	23 699	4%	4%
– Varav tåg/spår- bundet	2 386	7 624	2 911	12 921	2%	2%
– Varav sjö	8 667	100	2 488	11 255	2%	2%
– Varav övrigt	0	0	2	2	<1%	<1%
Särskilda person- transporter/särskild kollektivtrafik	42 965	84	12 943	55 992	9%	9%
Elevpendling – skolor	-	-	-	-	-	-
Besökare – kultur- evenemang	-	-	-	-	-	-
Ambulans (bil/flyg/ helikopter)	2 265	140	942	3 347	1%	1%
Egna gods- transporter	303	78	261	642	<1%	<1%

Klimatbokslut VGR	Scope 1 [ton CO ₂ e]	Scope 2 (location based method) [ton CO ₂ e]	Scope 3 [ton CO ₂ e]	Totalt [ton CO ₂ e]	Andel av totalt ut- släpp (exkl. kapital- placeringar)	Andel av totalt ut- släpp (inkl. kapital- placeringar)
Inköpta gods- transporter	0	0	5 780	5 780	1%	1%
Betalda patientresor	0	0	933	933	<1%	<1%
Ej betalda patientresor	-	-	-	-	-	-
Arbetspendling	0	0	35 145	35 145	6%	6%
Köldmedieläckage - egna fordon	-	-	-	-	-	-
Tjänsteresor	873	14	3 181	4 067	1%	1%
Flyg	0	0	2 443	2 443	<1%	<1%
Tåg	0	0	4	4	<1%	<1%
Buss	-	-	-	-	-	-
Sjöfart	-	-	-	-	-	-
Taxi	0	0	3	3	<1%	<1%
Egenägda och leasade fordon	305	10	169	484	<1%	<1%
Hyrbil	-	-	-	-	-	-
Privat bil i tjänst och förmånsbil	567	3	180	751	<1%	<1%
Hotell	0	0	382	382	<1%	<1%
Inköp och resurs- förbrukning	2 917	0	369 981	372 898	59%	59%
Medicinska gaser	2 917	0	0	2 917	<1%	<1%
Tvätteritjänster	0	0	0	0	0%	0%
Livsmedel	0	0	6 049	6 049	1%	1%
Övergripande material och tjänster (exkl. kapitalplace- ringar)	0	0	9 260	9 260	1%	1%
IT och kommunikation	0	0	39 233	39 233	6%	6%
Inköpta fordon	0	0	28 241	28 241	4%	4%
- Varav bussar (exkl. underhåll)	-	-	-	-	-	-
- Varav tåg (exkl. underhåll)	-	-	-	-	-	-
- Varav personbilar och utrycknings- fordon (exkl. underhåll)	0	0	24 759	24 759	4%	4%
- Varav övrigt (t.ex. båtar, lantbruks- fordon, lastbilar, exkl. underhåll)	0	0	3 418	3 418	1%	1%
- Varav underhåll av fordon	-	-	-	-	-	-
Facility Management	0	0	12 878	12 878	2%	2%
- Varav bevakning, säkerhet och värdetransporter	0	0	4 771	4 771	1%	1%

Klimatbokslut VGR	Scope 1 [ton CO ₂ e]	Scope 2 (location based method) [ton CO ₂ e]	Scope 3 [ton CO ₂ e]	Totalt [ton CO ₂ e]	Andel av totalt ut- släpp (exkl. kapital- placeringar)	Andel av totalt ut- släpp (inkl. kapital- placeringar)
- Varav textilier	0	0	1 189	1 189	<1%	<1%
- Varav lokalvård (tjänster och material)	0	0	4 082	4 082	1%	1%
- Varav möbler	0	0	2 095	2 095	<1%	<1%
- Varav övrigt (outsourcing, post och porto, övrigt facility manage- ment)	0	0	740	740	<1%	<1%
Vårdrelaterad utrust- ning och förbruk- ningsvaror	0	0	117 114	117 114	18%	18%
- Varav hjälpmedel (inkl. fysioterapi)	0	0	30 614	30 614	5%	5%
- Varav medicinsk grundutrustning (inkl. tandvårdsut- rustning)	0	0	10 167	10 167	2%	2%
- Varav förbruk- ningsvaror (diabetesspecifika, tandvård, Inkon- tinens o stomi, Nutrition, Sårvård)	0	0	76 332	76 332	12%	12%
Läkemedel och tillhörande tjänster (exkl. klimatpåver- kande gaser)	0	0	18 595	18 595	3%	3%
Vård- och tandvårds- relaterade tjänster	0	0	9 752	9 752	2%	2%
Medicinteknik och relaterade förbruk- ningsvaror	0	0	128 860	128 860	20%	20%
Avfall	-	-	-	-	-	-
Naturbruk	17	0	79	96	<1%	<1%
Arbetsmaskiner för naturbruk	17	0	79	96	<1%	<1%
Djurhållning och markanvändning	-	-	-	-	-	-
Inköp kopplade till naturbruk	-	-	-	-	-	-
Hel- eller delägda bolag (övriga områden)	-	-	-	-	-	-
Övrigt	0	0	2 909	2 909	<1%	<1%
Förskrivna läkemedel	0	0	2 909	2 909	<1%	<1%
Totalt exkl. kapitalplaceringar	63 966	70 204	499 953	634 123	100%	100%
Kapitalplaceringar	-	-	-	-	-	-
Totalt inkl. kapitalplaceringar	63 966	70 204	499 953	634 123	-	100%

Ord- och begreppslista

A

Aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen

Lagstadgat krav som innebär att arbetsgivare och utbildningsanordnare ska arbeta förebyggande och främjande för att motverka diskriminering.

B

Barn som anhöriga

Barn har rätt till information, råd och stöd när någon i barnets närhet är sjuk, avlider eller har andra svårigheter.

Biologisk mångfald

Variation av arter, livsmiljöer och ekosystem i naturen, vilket är viktigt för fungerande natur och människors livsvillkor.

C

Civilsamhällsorganisationer

Till exempel föreningar, stiftelser och ideella organisationer som verkar utanför staten, kommuner och näringsliv, och som bygger på frivilligt engagemang, gemensamma intressen eller värderingar.

D

Direkta växthusgasutsläpp

Utsläpp som uppstår från den egna verksamheten, till exempel från fordon, transporter eller energianvändning.

Diskrimineringsgrunder

Sju lagstadgade grunder som ger skydd mot diskriminering: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosupp-

fattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

E

Ekosystemtjänster

Nyttor som människor får från naturen, till exempel ren luft och vatten, pollinering, klimatanpassning och möjligheter till rekreation.

Elektrifiering

Övergång från användning av fossila bränslen till eldrift, till exempel inom transporter eller utrustning.

Emissionsfaktor

Beräkningsvärde som används för att räkna ut utsläpp genom att koppla en aktivitet (till exempel bränsleförbrukning) till en viss mängd utsläpp.

F

Fossilfria transporter

Transporter som inte använder fossila bränslen som bensin eller diesel utan i stället till exempel el eller HVO₁₀₀.

Fullföljda studier

Kraftsamling inom VGR:s utvecklingsstrategi med fokus på att unga lämnar grundskolan med behörighet till gymnasieskolans nationella program och inte avbryter sina studier.

Förebyggande insatser

Åtgärder som syftar till att förhindra att sjukdom, skador eller ohälsa uppstår eller förvärras.

H

Hälsofrämjande insatser

Åtgärder som syftar till att stärka människors hälsa och välbefinnande.

Hälsolitteracitet

En individs förmåga att förstå och värdera information om den egna hälsan. En hälsolitterat organisation gör det enkelt för människor att navigera, förstå och använda information och tjänster för att kunna ta hand om sin hälsa.

I

Indirekta växthusgasutsläpp

Utsläpp som uppstår som en följd av verksamhetens aktiviteter men sker utanför den egna organisationen, till exempel från inköpt energi, transporter eller produktion av varor och tjänster.

K

Klimatbokslut

Sammanställning av en verksamhets totala klimatpåverkan under en viss period, oftast ett år.

Klimatväxling

Ekonomiskt styrmedel där verksamheter som orsakar klimatpåverkan (till exempel genom tjänsteresor) betalar en avgift som sedan används till åtgärder som minskar klimatpåverkan inom organisationen.

Koldioxidekvivalenter (CO₂e)

Mått för utsläpp av växthusgaser, uttryckt som den mängd koldioxid som har motsvarande påverkan på den globala uppvärmningen.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att en person identifierar sig med ett annat kön än det som registrerades vid födseln, eller uttrycker sitt kön genom exempelvis kläder, kroppsspråk eller namn på ett sätt som bryter mot traditionella könsnormer.

M

Mänskliga rättigheter

Universella och grundläggande rättigheter och friheter för varje människa. De skyddar varje individs värde, frihet och möjlighet att leva ett tryggt och värdigt liv.

N

Nationella minoriteter

Historiskt etablerade grupper i Sverige som har särskilda rättigheter att bevara sitt språk och sin kultur. De fem grupperna är: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar.

P

Personcentrerad vård

Arbetsätt där patientens behov, erfarenheter och delaktighet är utgångspunkt för planering och genomförande av vården.

Prövning och analys av barnets bästa/ barnkonsekvensanalys

Görs för att beslut och åtgärder ska följa barnkonventionen, samt ska genomföras vid beslut och förändringar som påverkar barn och unga.

R

Regionala livsmedel

Produkter som är primärt producerade och/eller förädlade

i Västra Götaland. Primärproduktion omfattar bland annat odling och skörd, uppfödning och slakt. Förädling innebär bearbetning av råvara till slutprodukt.

REK-listan

Lista över läkemedel som har en bättre miljöprofil, dvs. läkemedel som bedöms ha mindre negativ påverkan på miljön vid användning och utsläpp.

Reserverad upphandling

Att en offentlig upphandling begränsas till aktörer som exempelvis arbetar med social eller arbetsmässig integration. Syftet är att stödja grupper eller organisationer som annars har svårt att konkurrera.

Resurseffektiva och giftfria produkt- och materialflöden

Att resurser används effektivt och att material inte innehåller farliga ämnen genom hela användningen och hanteringen.

S

Scope 1–3

Indelning av växthusgasutsläpp där Scope 1 är direkta utsläpp från den egna verksamheten, Scope 2 indirekta utsläpp från inköpt energi och Scope 3 övriga indirekta utsläpp i värdekedjan.

Social och organisatorisk arbetsmiljö

De villkor som rör arbetets organisation, ledarskap, arbetsbelastning och sociala relationer på arbetsplatsen.

Socioekonomi

Begrepp som beskriver sociala och ekonomiska livsvillkor, till

exempel utbildning, inkomst, arbete och boende, och som används för att förstå skillnader i levnadsvillkor i samhället.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Arbetsgivarens löpande arbete med att undersöka risker, genomföra åtgärder och följa upp arbetsmiljön.

V

Visselblåsning

Lagstadgad möjlighet till rapportering av allvarliga missförhållanden, oegentligheter eller brott i ett arbetsrelaterat sammanhang där det finns ett allmänintresse av att de kommer fram.

Hållbarhet för varje människa och för vår planet

Läs mer om Västra Götalandsregionens
hållbarhetsmål: www.vgregion.se/hallbarhet